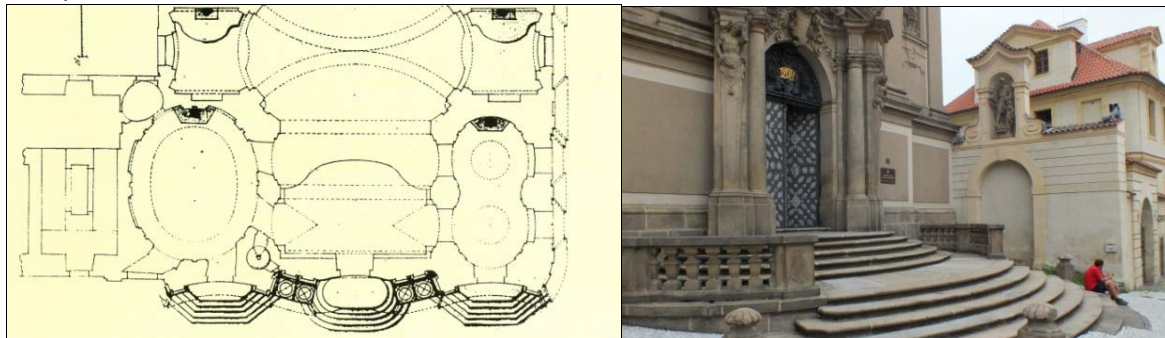

Urbanisticko-architektonická soutěž na ideové řešení prostoru Malostranské náměstí v Praze

Východiska

A

Na základě dochovaných plánů i podle referenčních příkladů jiných staveb počítal Kryštof Dietzenhofer s výškovou úpravou náměstí tak, aby předchrámové prostranství bylo sníženo o 5 stupňů oproti chrámovému prostoru. Dietzenhoferovská huť užívala tradičně formát stupňů 45 / 15 cm.

B

Komplex jezuitské koleje s chrámem sv. Mikuláše a farním kostelem sv. Václava byl vytvořen v průběhu sta let slavnými architekty Giovanni Dominikem Orsim, Kryštofem a Kiliánem Ignácem Dietzenhofery a Anselmem Luragem. Po zrušení Jezuitského řádu bylo jejich impozantní dílo již jen postupně architektonicky degradováno. Pouze chrám sv. Mikuláše setrval v sakrální funkci jako farní kostel. Z jezuitské koleje se stal státní úřad a původní farní kostel sv. Václava byl přepatrován a k úřadu připojen. Kolej sloužila postupně jako soud, banka a posléze součást Univerzity Karlovy. Funkční fragmentizace původně velkoryse celistvého areálu trvá. V impozantní kryptě kostela je dnes archiv ministerstva financí.

C

V prostoru náměstí byly v průběhu historie zbudovány a posléze odstraněny dva významné pomníky – maršálu Radeckému a Ernstu Denisovi. Oba jsou důležitou součástí kulturní stopy města i Českých zemí. Oba jsou, resp. byly kvalitními sochařskými díly. Pomník maršála Radeckého již nelze vzhledem k současné i budoucí dopravní situaci vrátit na jeho původní místo.

D

Koncepčně nikdy nedokončené náměstí ovládla postupně dopravní funkce esteticky i společensky neúnosným způsobem.

Návrh řešení

Historický svár mezi monarchistickou a republikánskou tradicí českého státu, který se na Malostranském náměstí projevil známou „pomníkovou válkou“, ztratil dnes svoji politickou aktuálnost. Chceme ho ovšem ve svém návrhu využít jako kulturní fenomén, který vtiskne výtvarný charakter řešeným prostorům. Nabízí se, aby dolní náměstí rozvíjelo svůj republikánský – výtvarně uvolněný charakter a horní náměstí naopak sledovalo monarchisticko sakrální – výtvarně přísnou tradici místa. „Pomníkový smír“ může tedy snadno nastat, nalezneme-li pro pomník maršála Radeckého místo na horním – **Vlašském náměstí**, aby se pomník Ernsta Denise mohl vrátit na své místo před Malostranskou kavárnou na dolním – **Besedním náměstí**. Pro jednotlivé východiskové body to znamená:

Ad A

Úroveň terénu před chrámem sv. Mikuláše zvyšujeme na úroveň podlahy kostela minus pět dietzenhoferovských stupňů. Předprostor jezuitské koleje naopak mírně snižujeme podle průběhu jejího kamenného soklu. Veškerá venkovní schodiště na horním i dolním náměstí jsou řešena pohodlnými dietzenhoferovskými stupni.

Ad B

Doporučujeme vrátit architektonicky degradované západní fasádě jezuitské koleje její původní „dietzenhoferovsko-lurágovskou“ podobu, včetně funkčního využití podkroví. Univerzita by pak mohla věnovat přízemí i suterén západního křídla koleje veřejné funkci, např. „Muzeu Malé strany“. Doporučujeme zpřístupnit veřejnosti také kryptu kostela a oživit tak významně západní i jižní frontu malostranského špalíčku.

Ad C

Pro pomník maršála Radeckého jsme našli místo v předprostoru průčelí bývalého kostela sv. Václava v nejvyšším bodě náměstí. Doporučujeme umístit ho na nízký sokl, jako „hlavní exponát“ nového Muzea Malé Strany. Sousoší je odlito v mírně nadživotní velikosti podobně jako Denisův pomník a jedná se tedy o relativně komorní plastiku. Také rekonstruovaný pomník Ernsta Denise by měl být postaven na nový soudobě řešený sokl.

Ad D

Koridor průjezdné dopravy navrhujeme využít obousměrným způsobem včetně automobilů v jeho pouze mírně korigované stopě. V ústí Karmelitské ulice navrhujeme světelně řízenou křižovatku. Poloha a výškové uspořádání tramvajové trasy se nemění. Půdorys 1/250 znázorňuje finální úpravu náměstí s 52 parkovacími místy pro automobily, 6 pro taxi a dvě zastávky midibusu. V první fázi redukce parkování je možné podle připojeného schématu umístit na náměstí 86 automobilů, 6 taxi a dvě zastávky midibusu.